

UKRAINIAN LABOR NEWS

PRINTED AND PUBLISHED WEEKLY BY THE WORKERS AND FARMERS PUBLISHING ASSOCIATION, LIMITED, A JOINT STOCK COMPANY, INCORPORATED UNDER THE LAWS OF MANITOBA, AT ITS HEAD OFFICE AND PLACE OF BUSINESS, AT THE CORNER OF PRITCHARD AVENUE AND MCGREGOR STREET IN THE CITY OF WINNIPEG, MANITOBA.

Subscription per year \$4.00

Telephone: 51 465

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

Газета для робочого люду — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Видав. Робітничо-Фармерське Видавнче Товариство, закорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Українським Робітничим Домі, на розі вулиць Пritchard і Mcgregor, у Вінніпегу, Ман.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

Редакція за оголошення не відповідає.

ЗАМІТКИ НА ТЕМУ ДНЯ

ТОРОНТОНСЬКА ПОЛІЦІЯ ВОЮЄ З ДІТЬМИ.

В суботу 25. травня торонтонська організована робітничая молодь святкувала міжнародний диточий день. З тої нагоди проголосила вона масовий диточий мітинг на вулиці Соґо і Квін. В назначений час на призначеному місці згуртувалися поліція — в уніформах та в цивільній одязі.

Молодь перехитрила поліцію, влаштувавши мітинг на вулиці Квін і Спадайна. Промовці, піоніри, говорили проти милитаризації шкіл, проти готування до нової капіталістичної війни, проти навчання в школах кадетів.

Говорили, але недовго. Поліція дізналася де мітинг і наби́гла на дітвору. Почалася війна здоровенних поліцаїв проти недолітків. Поліція почала розкидати дітей, поводячись з ними брутально. Зібрана публіка протестувала. Т-ка Анна Булер, яка промовляла на мітингу, казала до поліції, щоб вона її, як головного промовця, арештувала, і лишила дітей в спокою. Але поліція не слухала. Халала недолітків, викручувала їм руки. 16-літнього хлопця, А. Пірла, спіймав поліцей і тримав його на колінах, крутив йому руку, схопив за горло і кинув, що хлопець аж зямів. Побито також другого 15-літнього хлопця, Фреда Шора.

Доктор Браніт оповідає репортерів газети "Стар", що він побачивши товпу, прийшов подивитися, що сталося. Він каже, що поліцей тримав хлопця на колінах і крутив йому руку й що хлопець кричав: "My wrist! My wrist!"

"Я казав, що нема потреби крутити хлопцеві руку, але він не звертав уваги й крутив".

Доктор каже до репортера буржуазної газети, щоб він подав все це дослівно, бо так поводитися з дітьми недопустимо, бо хлопець, якому поліцей крутив руку, не був Джеком Демсеем і ніякого опору поліцаєві не ставив.

Торонтонська "Стар" що кореспонденцію вмістила, а 1-го червня з цего приводу й редакційну статтю написала, в якій зазначає, від коли поліція присвоїла собі право не тільки арештувати, але й самочинно карати людей? Газета каже, що коли такого нині поліція допускається на комуністів, то це увиде в моду й вона буде допускати на всіх, кого лише буде арештувати. Все-ж таки похвалявши поліцію, а згяньбивши комуністів, "Стар" домагався, щоб директор поліції Дрепер нагнав того поліцей зі служби, що покалічив хлопцеві руку і тим спас демократію від ганьби.

О, свята простото! Такі поліцей дістають нагороду, а не кару — головню тоді, коли вони крутять руки й в'язи комуністам.

ХВАЛИЛАСЯ ВЕРША БОЛОТОМ.

Хвалитися "Укр. Голос", що "немов на перекір тутешнім нашим злобним противникам ріжні українські часописи в Старім Краю... дуже часто передрукують статті з "Українського Голосу".

Читаємо далі, щоб довідатися, які то старокраєві часописи передрукують статті з "Укр. Голосу". І довідуюся: буквинський тижневик "Рідний Край". Справді варто погратулювати "Укр. Голосові". І не тільки йому, але й румунському урядові: Відомо-ж всім українцям з Буковини, що румунська влада не перепускає до Румунії ніякої преси з закордону, яка в той, чи инший спосіб не похваляла-б влади та політики румунських бояр. Українці на Буковині ще гірше г'яні й переслідувані, як в Польщі, або Чехословаччині. Знаємо ми з тих коротких вісток, що час від часу долітають до нас з Буковини, яке там життя трудових українських мас в кітких ситуації.

Проте, як бачимо, доступ "Укр. Голосові" на Буковину відкритий. Певна річ. Хіба-ж "Укр. Голос" десь колись бодай влімнувся, чи виступив проти національного поневолення буковинських українців румунськими боярами? Ні. Тому румунські бояри дають вільний доступ "Укр. Голосові" на Буковину, дозволяють "Рідному Краєві" передрукувати з него політичні статті.

А що за газета "Рідний Край"? На Буковині селяни й робітники називають її "Бідний Край" за її жербрацьку політику. Це є тип газети, що її колись видавав Яцьків з Твердохлібом за польські гроші у Львові. Це є газета, що доносить румунській ситуації на українських робітників і селян, на їхні організації, газета, яка прискаржляла перед румунською поліцією, що гроші, прислані, а потім привезені т. Навізівським для потерпілих від повені — це більшовицькі рублі. Після того доносу ситуація арештувала, тягала по арештах, була не тільки членів робітничо-селянського комітету, який роздавав гроші, але й тих найбідніших селян, що отримували допомогу.

Такі то газети до влодобі статті "Укр. Голосу". Справді-ж бо: одна другої варта.

Час від часу подібуємо також в унівській пресі в Галичині замітки з "Укр. Голосу", які свідчать, що й до Галичини вступ "Укр. Голосу" вільний. Певно-ж, раз петлявський уряд може існувати в самій Варшаві, то чому-б мав бути за-

боронений доступ петлявській газеті з Канади до Польщі?

Ми такої "популярності" "Укр. Голосові" не завидуємо.

Коли вже зайшла мова про "Укр. Голос", то не лишнім буде згадати, що в перших роках існування "Фармерського Життя" "Укр. Голос" мовчав про него, як заклятий, хоч воно не раз чіпало його. Робив він це умисне, щоб не робити "адвертайзменту" більшовицькій газеті, так би сказати — "блокада без інтервенції". Пізніше "Укр. Голос" не витримав, такий його прорвало. А тепер містить вже сварливі статті проти "Фармерського Життя" не тільки по "внутрішній", але й по "зовнішній політиці", й то з продовженнями. В останньому числі дискутує він з "Фармерським Життям" справи Монако, Андри, Франції, Китаю, Сіану, Португалії.

"Фармерське Життя" цего собі проте ані трішки за рекламу не бере.

ЩО-Ж НА ЦЕ ПАН РЕДАКТОР?

Вже й не знаємо ми, скільки часу проминуло, як "Укр. Голос" вмістив некрольога Шумському, подрбно описавши останні хвилини його життя: як Шумський сповідався, хрестився перед тим, як мав стати перед більшовицьку кулю. Ми про це писали вже, але ще раз перестерігаємо, щоб на майбутнє "Укр. Голос" не-дуже довірив своїм польсько-шляхетським колегам, не брав їх кожного слова за святу правду, хоч би воно було сказане на шкоду комунізму, а в інтересі греко-православ'я. Бо ось яка неприємна справа сталася з розстріленням Шумським. Вже "після смерті" Шумський з Максимовичем написали заяву до Комінтерну, в якій відхрещуються від розколяницької групи КПЗУ Василькова-Турнянського й кажуть, що вони не розходяться з національною політикою КП(б)У та залишаються вірні Комінтернові.

Правда, Комінтерн не дуже то повірив в щирість їхньої заяви, і Максимовича виключив з лав Комінтерну, а Шумському висловив сувору догану.

І це вже після того, як "Укр. Голос" вихрестив Шумського, розстріляв і богу помолився за його душу.

А все через отих польсько-шляхетських союзників. І Петлюру вони підвели, а тепер відводять його послідовників. Ні, панове з "Укр. Голосу", нехай вже краще там ріжні польські та румунські "Рідні Краї" передрукують ваші статті, а ви з ними не передрукуйте, бо потім і греко-православню свяченою водою не змиєте. Вірте нам, що оті ваші старокраєві приятелі, це скрапня підлатаю і останнього гатунок брехуни. Маєте наочний доказ. Ну, а ви-ж знаєте пословицю: "З ким пристаєш, таким і сам стаєш".

Американський президент Гувер заявився за вічний мир і за роззброєння. Він сказав, що держава повинні тримати армії тільки для оборони країни.

Розумно сказав. Питання тільки: перед ким жетоді оборонити країну, коли всі згодяться на вічний мир?

Ремзей МекДоналд, на руки якого Балдвін передав всі клопоти держави, каже, що він перш всего, простановив в парламенті дві справи: роззброєння й безробіття. Він цими дома справами хоче "стейтувати" Лойд Джорджа. Він каже, що ліберали мусять за цими двома справами голосувати, бо вони самі мали їх у своїй виборчій програмі.

Віriamo, що МекДоналд найде багато таких справ, які і ліберали мали у своїй виборчій програмі.

Радянська преса привітала упадок консервативного уряду Балдвина. Вона каже, що населення Великої Британії засудило консервативну політику та інстації війни проти Радянського Союзу. Голоси проти консерватів — це голоси проти війни.

А Муссоліні, навпаки, дуже зажурився. Його політика була — тісно співробітництво з Чемберлейном, політика войнична. Тепер прийдеться шукати иншого союзника.

Дипломати говорять, що в новому МекДоналдовому уряді міністром фінансів буде соціаліст Сноуден, той самий Сноуден, який у своїх виборчих промовах демаскував уряд Балдвина за те, що той подарував Франції военні довги Великої Британії. Сноуден питає: "Чому Злучені Держави не дарують нам наших довгів?" Він обіцяє, що як до влади прийде партія праці, то вона не признає цієї постанови уряду Балдвина.

З приводу цего французька преса счинила була великий крик. Цікаво, чи Сноуден дотримає свого слова? Ми сумніваємося.

КРОВАВА БОРОТЬБА УКРАЇНСЬКИХ СЕЛЯН ЗАХ. УКРАЇНИ.

Предметом теперішньої судової розправи, що відбувається у Львові, є якраз ці кроваві події, що їх видолищем були Батятичі дня 11. січня 1929 року. Початком січня селян-страйковців батятицькі селяни, заняті при перевіз дерев з лісів до тартаку в Каміні Струмилівій. Страйковці домагалися відплати заробітної плати. Властитель тартаку рішив зломати солідарність батятицьких селян при допомозі спроваджених з інших сіл страйковців. Поліційні власті цілковито підтримували властителя тартаку. Зіхалася поліція з цілого жовківського повіту й почала розризувати селян. Та помімо цього, страйк продовжався. Страйковці солідарно однаково як українські селяни, так теж кольоністи-німці й поляки. Поліція відповіла арештуванням членів страйкового ко-

мітету й охороною страйковців. Дня 11. січня переїзджали через Батятичі савки страйковців нагнужені деревом. Ішли вони під ескортою 15 поліціантів. Найвід страйковців, миттю зібралася товпа селян в числі біля 800 осіб. Посипали слова повні обурення на адресу страйковців, як теж і їхніх опікунів. Залунали оклики проти сусільного й національного визиску, проти зрадничества солідарної робітничо-селянської боротьби, проти фашистського терору. В той час озвірена поліція вистрілила сальвою прямо в товпу, що показала трупом 4-ох селян, а кільканадцять тяжко поранила. На місці злочину поліцей залишилися: 20-літній Василь Задра, 18-літній Іван Креминець, 22-літній Василь Куривець і 14-літній Федь Шлот. Безпосередньо після цюї кривавої поліційної масакри переведено

цілий ряд арештувань серед місцевих селян, разом з попередньо арештованими членами страйкового комітету.

Страйк в Батятичах це лише фрагмент тої боротьби, що її селянські маси Західної України ведуть проти визиску обшарників і гніту фашистської влади. Батятицький страйк це лише одне звано в ланцюгу тих страйків рільних робітників і малоземельних селян, що їх видолищем були — на прикличі минулого і з початком цього року — західно українські землі. Ці страйки є виявом зросту активності працюючих мас. Найкраще свідчить про це їхній характер: ініціатива боротьби належала у всіх тих страйках до робітників, що висували не лише домагання підвишки заробітної плати й скорочення робочого дня, але домагалися теж признання проф-спілки та приминня і видалювання з праці тільки за згодою проф-спілки, наперекір тому, що страйковці мали проти себе однопілий фронт обшарників, української буржуазії, всього маркі соціял-фашистів, наперекір неописаному поліційному теророві, не дали зломатися.

Величезна більшість страйків рільних робітників і малоземельних селян закінчилась їхньою перемогою. А це тому, що нездоливо була солідарність страйковців за незначними виїсками це було страйковцями, так що обшарники не раз були змушені спроваджувати робітників аж зі Зах. Галичини. Часто одначе й це нічого не помагало, страйковці звертались прямо до спроваджених з далеких сторін "ма-

журів" пояснювали їм їхній класовий інтерес і обовязок солідарности та перетягали на сторону боротьби. В часі тих страйків не один раз був задемонстрований спільний фронт рільних робітників і малоземельних селян з міськими робітниками. Визначим прикладом цього був демонстраційний робітничий похід з Рави Руської до Гребенного, що закінчився кривавою масакрою.

Не було ні одного страйку в часі котрого не була-б в як найяскравіший спосіб задемонстрована підтримка обшарників цілим апаратом фашистської держави. Арешти делегатів і масові арешти страйковців, заковування а кайдани, побої й знущання над страйковцями, кроваві поліційні масакри, мобілізуваня війська проти страйковців (Гребеня), проголошеня стану облоги (страйк лісових робітників в Перегірську), — це все були зовнішні прояви співпраці фашистської диктатури з обшарниками.

Батятичі — це дійсно героїське село. На протязі кількох місяців селяни з Батятич три рази зривались до боротьби, у вересні страйкували косарі, в слід за ними стали до страйкової боротьби ріжні сезоніві робітники разом з форнальми, а в січні вибух страйку селян знятих при доставі дерева. Страйковці не дали зломатися ані арештами, ані кривавою масакрою. Нездоливо обстоювали далі свої домагання. Своєю солідарністю і готовістю до боротьби продемонстрували масовою участю в похороні своїх впадших товаришів, жертв фашистського терору.

Ю. Братківський.

ПОСТАНОВА КОМІНТЕРНУ В СПРАВІ ШУМСЬКОГО Й МАКСИМОВИЧА.

МОСКВА, 16. травня. — За постановою Політ-секретаріату ВККІ (Виконавчого Комітету Комуністичного Інтернаціоналу), було утворено комісію з членів ІКК (Інтернаціональної Контрольної Комісії) та ЦКК ВККІ(б) для розгляду справи про зв'язки т. О. Шумського і К. Максимоновича з анти-комуністичною групою Василькова-Турнянського, що на початку 1928-р. відколялася від КП Західної України і тепер працює на користь польського фашизму.

Ця група Василькова-Турнянського за своїх ідейних ватажків вважає Шумського і Максимовича, націоналістичний ухил яких засудили так ЦКК КП(б)У України, як і Політ-секретаріат ВККІ (ще у вересні 1927 р.).

Комісія ІКК і ЦКК ВККІ(б) допитала Шумського та Максимовича й запропонувала їм безумовно відмежуватися від групи Василькова-Турнянського й категорично засудити цю анти-комуністичну групу.

Шумський і Максимович у квітні підписали заяву про засудження групи Василькова-Турнянського, але комісія ІКК і ЦКК ВККІ(б) не могла визнати цю заяву за задовольнюючу. У зв'язі з цим не говориться про правильність ліній ЦКК КП(б)У в національному питанні, підтверженою постановою Політ-секретаріату ВККІ у вересні 1927 р., проти якої повстала група Василькова-Турнянського.

Правда, у другій своїй заяві з 18-го березня зазначено, що не додержуються інших поглядів, крім тих, що викладено в постановах КП(б)У.

У своїй заяві Шумський і Максимович говорять, що "над нами тяжило останніми двома роками незаслужене тяжке вилучення в національному ухилі". У цій справі Політ-секретаріат ВККІ в своїй постанові від вересня 1927 р. говорять: "Ворожі пролетаріятові погляди на розв'язання національного питання мали свій

відгук серед деяких членів КП(б)У: Шумський - Хвильовий, а далі оформилися у КП(б)У, як націоналістичний ухил".

Правильність цієї оцінки поглядів Шумського в національній справі підтвердили й сам Шумський і Максимович у комісії ІКК і ЦКК ВККІ(б), де вони фактично виступили на оборону націоналістичної, анти-комуністичної групи Василькова-Турнянського й винували членів КПЗУ, що стоять на платформі Комінтерну, в розколі КПЗУ.

Далі Шумський і Максимович у своєму висновку неправдиво твердять, ніби комісія ІКК і ЦКК ВККІ(б) визнала, що в них не було й нема розходження з лінією КП(б)У в національній справі і тим, ніби анульовано постанову Політ-секретаріату ВККІ з вересня 1927 року. Справді ж комісія тільки взяла до відома заяву Шумського й Максимовича про те, що в даний час у них нема розходження з лінією КП(б)У.

Не побажавши безумовно відмежуватися й засудити групу Василькова-Турнянського та, обумовивши своє засудження вимогою зняти з нього вилучення в націоналістичному ухилі, Шумський тільки підтвердив факт, що й тепер він ще не звільнився від цього ухилу. Взагалі на засіданні комісії ІКК і ЦКК ВККІ(б) Шумський не виявив потрібної для партійної щирости у визнанні своїх помилок.

На небажання безумовно засудити анти-комуністичну групу Василькова-Турнянського, комісія ІКК і ЦКК ВККІ(б) ухвалила оголосити тов. Шумському сувору догану з понедрженням. Щодо Максимовича, то в процесі роботи комісії виявилось, що Максимович, з одного боку, умовно засуджує групу Василькова-Турнянського, а з другого — підтримує з нею зв'язок політичного характеру.

Отже комісія висловила за виключення Максимовича з Комінтерну, як особу, що дала додержку зв'язку з анти-комуністичною групою, яка працює на користь польського фашизму.

Одночасно, щоб показати "подвійну бухгалтерію" Шумського та Максимовича, комісія ухвалила оголосити їхню заяву від квітня (без точної дати) 1929 року.

ІКК на засіданні від 29-го квітня 1929 р. підтвердила постанову комісії ІКК та ЦКК ВККІ(б) у справі Шумського та Максимовича.

Секретар ВККІ З. Ангаретис.

ЗАЯВА О. ШУМСЬКОГО І МАКСИМОВИЧА.

МОСКВА, 16. травня. — Т. Шумський та Максимович надіслали до редакції московської "Правди" таку заяву:

— "Просимо оголосити цю заяву:

Наше ставлення до розколу в Комуністичній Партії Західної України й до групи Василькова-Турнянського, що відколялася від Комінтерну, не було досі відоме широким колам партійної сусільности. Хоч у тих товаришів, які знають нас і нашу партійну діяльність, не могло бути сумніву про нашу позицію у цьому питанні, проте ми вважаємо за потрібне заявити:

1) Ми рішуче й безперечно засудуємо розкол КПЗУ й не можемо інакше кваліфікувати політичну поведінку угруповання Василькова-Турнянського, як не тільки організаційний, а й ідейний розрив із Комінтерном, зраду принципам комунізму й скочення до позиції дрібно- буржуазного націоналізму.

2) Ми вважаємо за злочин проти Комінтерну, за зраду інтересів робітничої класи виступ Василькова-Турнянського з власним списком на виборах до союму, що об'єктивно стало за прямою послугою пілсуду.

3) Ми вважаємо за політично фашістську декларацію угруповання Василькова-Турнянського про розпуск своєї організації, бо удаваний розпуск організації й обстоювання засуджених від Комінтерну поглядів, при збереженні за собою трибуни союму й організаційних позицій у Сельроби, не може означати нічого иншого, як конспірацію від Комінтерну та продовження боротьби з ним за псевдонімом.

4) Ми рішуче протестуємо проти використання з боку групи Василькова-Турнянського наших партійних імен і виправданя своєї поведінки. Над нами висіло останні два роки тяжке, незаслужене й неправильне вилучення в націоналістичному ухилі, хоч ми не розходимося з лінією КП(б)У в національній справі, що й визнала спеціальна комісія вищих інстанцій ВККІ(б) та Комінтерну. Ось чому ми відкидаємо спробу розколяників прикриватися нашими іменами й тим більше протиставляти нас ЦКК КП(б)У.

5. Ми вважаємо за обов'язок кожного комуніста, робітника та селянина Західної України викривати розколяників та ще шалініше готуватися навколо КПЗУ та її ЦК, що нині керує Комінтерн у боротьбі за комунізм.

З комуністичним привітом, О. Шумський, Максимович.

ПРОГАНЯЮТЬ ПОСТЛАНЦІВ.

МЕКСИКО СИТІ, 29. травня. — З мексиканського парламенту усунено 50 послів, які будуть віддані під суд за те, що помагали повстанцям. Між виданими є полковник Рікардо Толете, визначний політик.

Розв'язано партію Гіберта Валенсуєли, бувшого кандидата на президента. Сам Валенсуєла втік до Злучених Держав.